พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันเสาร์ ที่ 21 ธันวาคม 2528 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหงประจำปีการศึกษา 2528 เป็นวาระที่แปด ขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรประจำปีนี้ ที่ผ่านมาแล้วรวมเจ็ดครั้ง ข้าพเจ้าได้กล่าวย้ำให้บัณฑิตใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้มีวินัย ให้รู้จักประสานประโยชน์กับผู้อื่น ให้รู้จักอดกลั้น อดทน เสียสละ และรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน วันนี้จะกล่าวเรื่องการพัฒนาตนเอง

ความรู้ที่เล่าเรียนมาตามหลักสูตร เป็นเพียงความรู้พื้นฐานตามแนวทางอย่างกลาง ๆ สำหรับทุก ๆ คน หากผู้ศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์ให้ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องนำความรู้นั้นไปคิดปรับปรุงและฝึกฝนด้วยตนเองเพิ่มเติมอีก ความรู้นั้นจึงจะงอกงามแตกฉาน เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่การงานในอาชีพของตนได้จริง การคิดปรับปรุงและฝึกฝนดังกล่าว คือการพัฒนาตัวเราด้วยตัวของเราเอง เรียกว่า พึ่งตนเอง

การพึ่งตนเอง นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระของสังคมแล้ว ยังเป็นการสร้างตัวเองที่ถูกต้องที่สุด เพราะตนเองย่อมรู้ถึงความต้องการ ขีดความสามารถ และจิตใจของตนเองได้ดีกว่าผู้อื่น ทั้งย่อมสามารถควบคุม สั่งการ สนองความต้องการ และช่วยให้ตนเองสำเร็จความประสงค์ได้อย่างถูกต้อง ความสำเร็จประสงค์ที่เกิดได้ด้วยความสามารถของตนเองนั้น เป็นความสำเร็จที่มีค่าน่าภูมิใจอย่างยิ่ง จึงขอให้บัณฑิตได้ตระหนักในเรื่องการพึ่งตนเองให้มากเป็นพิเศษ

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนมีจิตใจเข้มแข็ง มีพลานามัยดี มีกำลังกาย และกำลังสติปัญญา รู้จักคิดในทางถูกต้องชอบธรรม นำประโยชน์สุขมาสู่ตนเองและสังคมได้สมความปรารถนา.